

Representantforslag 1 S

(2016–2017)

fra stortingsrepresentantene Anne Tingelstad Wøien, Jenny Klinge og Kjersti Toppe

Dokument 8:1 S (2016–2017)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Anne Tingelstad Wøien, Jenny Klinge og Kjersti Toppe om å endre reglene for fravær i videregående opplæring

Til Stortinget

Bakgrunn

Fra og med skoleåret 2016–2017 er det innført en forskriftsfestet fraværsgrense i videregående skole. Fraværsgrensen skal bidra til å redusere udokumentert fravær. Elever som har mer enn ti prosent fravær, vil kunne få vurdering med karakter hvis de kan dokumentere at fraværet skyldes årsaker som er nærmere definert i forskrift. Hvis en elev har mer enn ti pst. udokumentert fravær i timene i et fag, vil han eller hun som hovedregel ikke kunne få halvårsvurdering med karakter eller standpunktarakter i faget.

Fravær av helsegrunner kan ikke dokumenteres med kun egenmelding fra foreldre eller myndige elever, men må dokumenteres med legeerklæring eller med dokumentasjon fra annen sakkyndig, som for eksempel fysioterapeut, tannlege eller psykolog (herunder Barne- og ungdomspsykiatrisk poliklinikk (BUP)).

Få uker etter at forskriften trådte i kraft har de nye reglene allerede ført til mye usikkerhet, merarbeid og ulik praksis. Eksempler fra mange skoler, og stor pågang hos fastlegene, viser at fraværsgrensen får utilsiktede og uheldige konsekvenser. Elever uten behov for medisinsk behandling strømmer til fastlegene for å få legeerklæringer for sykdom som ikke krever behandling. Den nye forskriften om fravær fører dermed til at legene får mindre tid til å ta seg av pasienter som trenger medisinsk behandling. Det er

også leger som avviser elever som ønsker legeerklæringer, eller hybeleiver som har fastlege i en annen kommune.

Andre eksempler viser at syke elever møter opp til undervisningen på tross av at dette er uheldig både for elevens helsesituasjon og for medelever og ansatte ved skolen.

Selv om det ikke er krav om å dokumentere fravær før grensen på ti prosent er overskredet, kan elevene likevel velge å legge frem dokumentasjon før grensen er nådd, jf. rundskriv fra Utdanningsdirektoratet; Fraværsgrense Udir-3-2016. Erfaringene til nå er at elevene naturlig nok ønsker å dokumentere sitt fravær fra dag én for ikke å risikere at udokumentert fravær skal føre til problemer senere i skoleåret dersom det totale fraværet skulle vise seg å overskride ti pst.

Obligatorisk kjøreopplæring regnes som fravær, selv de delene av opplæringen som må foretas innenfor den ordinære skoletida. Dette gjelder både langkjøring, glattkjøring og oppkjøring.

Allerede før forskriften trådte i kraft var det reist spørsmål ved innretningen av reglementet. Ved behandlingen av Dokument 8:86 S (2015–2016) gjorde Stortinget derfor følgende vedtak i juni 2016:

«Stortinget ber regjeringen oppheve forskriften om en fraværsgrense på ti prosent i enkeltfag i videregående opplæring og i dialog med sektoren utarbeide et nytt regelverk for fravær.»

Flertallet i komiteen skriver videre at:

«Flertallet frykter at de mange og detaljerte bestemmelsene med unntaksordninger og spesialbestemmelser vil gi mye ekstra byråkrati i skolene. Flertallet mener mer myndighet og skjønn med fordel kan tillegges den enkelte skole. Tillit og delegering reduserer byråkrati og kontrollsystemer og gir

rom for fornuftig gjennomføring på den enkelte skole.»

Etter stortingsbehandlingen justerte Kunnskapsdepartementet forskrift til opplæringslova ved å føye til en skjønnsbestemmelse begrenset til tilfeller der fraværsårsaken gjør det klart urimelig at grensen på ti prosent skal gjelde § 3-3 fjerde ledd. Skjønnnet er lagt til rektor og begrenset til tilfeller der det udokumenterte fraværet i faget ikke overstiger 15 pst.

Forslagsstillerne mener at regjeringen ikke har fulgt opp stortingsflertallets intensjon om eksplisitt å oppheve forskriften og grensa på ti pst., samt gå i dialog med sektoren for å utarbeide et nytt fraværsregelverk. Den justeringen som departementet har iverksatt er, etter forslagsstillerne mening, verken tilfredsstillende i forhold til stortingsflertallets vedtak eller tilstrekkelig til å rydde opp i den byråkratiske, tidkrevende og uhensiktsmessige situasjonen som har oppstått.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

1. Stortinget ber regjeringen endre forskrift til opplæringslova slik at skoleeier tillegges myndighet til å utvise skjønn i enkelttilfeller om fravær.
2. Stortinget ber regjeringen endre forskrift til opplæringslova slik at egenmelding fra foreldre/foresatte, eller myndige elever, godkjennes som gyldig dokumentasjon for fravær ved sykdom og andre velferdsgrunner i inntil tre dager.
3. Stortinget ber regjeringen endre forskrift til opplæringslova slik at dokumentert fravær som skyldes kjøreopplæring som må finne sted i skoletida, kan gi rett til fravær uten at det påvirker vurderingsgrunnlaget.

4. oktober 2016

Anne Tingelstad Wøien

Jenny Klinge

Kjersti Toppe